

Adam Zelga, Piotr Figura, Kazimierz Kalinowski, Andrzej Rajpert

Kronika : z życia izb adwokackich

Palestra 32/1-2(361-362), 173-177

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba katowicka

Współpraca Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach z adwokatami Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W dniach od 21 do 25 września 1987 roku przebywała w Halle delegacja Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach w składzie: dziekan ORA adw. Franciszek Kustos, sekretarz ORA adw. Jerzy Pinior oraz członkowie ORA adw. Kazimierz Wójcicki i adw. Andrzej Rajpert.

Do tradycji należą kontakty Kolegium Adwokatów w Halle z adwokatami Izby katowickiej. Oba miasta są miastami bliźniaczymi, których władze administracyjne i polityczne, a także poszczególne zakłady w sferze gospodarczej utrzymują między sobą żywsze kontakty. Również Rada Adwokacka w Katowicach nie pozostaje tutaj w tyle i utrzymuje ścisłe więzy z kolegami adwokatami z tego okręgu.

W czasie naszego pobytu delegacja została przyjęta przez Prezydium Kolegium Adwokatów okręgu Halle, mając możliwość uczestniczenia we wspólnym posiedzeniu tego Prezydium, na którym doszło do ustalenia zasad i kierunków współpracy pomiędzy obydwoma naszymi Izbami, a także ewentualnej wymiany turystycznej.

W uroczystym podpisaniu ramowej umowy o współpracy wziął

udział przedstawiciel Wydziału Komitetu Wojewódzkiego SED, jego kierownik tow. Wilhelm.

Podczas pobytu delegacja ORA w Katowicach miała możliwość zaznajomienia się ze strukturą adwokatury NRD, zwiedziła i zapoznała się z pracą Zespołów Adwokackich w Halle i Halle-Neustadt, a także przebywała w mieście Goethego w Weimarze oraz w obiekcie wypoczynkowym malowniczo położonym w zakolu rzeki Salle, mianowicie w miejscowości Burgk.

W czasie pobytu delegacji towarzyszyli i honory gospodarzy pełnili: przewodniczący Kolegium Adwokatów w Halle Günter Albrecht, sekretarze organizacji partyjnej adwokaci Konrad i Malchert, a także sekretarz Kolegium Lothar Haferkorn.

Delegacja ORA miała także możliwość spotkania się z dyrektorem Sądu Wojewódzkiego, a zarazem przewodniczącym Zrzeszenia Prawników Okręgu Halle drem Neitzchem oraz prokuratorem wojewódzkim drem Ungerem, z którymi wymieniono poglądy i doświadczenia wyniesione z pracy zawodowej.

Gospodarze nadzwyczaj serdecznie i gościnnie przyjmowali delegację Rady Adwokackiej z Katowic.

adw. Andrzej Rajpert

Izba warszawska

Z działalności Koła Adwokatów Seniorów przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie. Koło Adwokatów Seniorów przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie wspólnie z Komisją Kultury Rady zorganizowało następujące uroczystości:

1. W dniu 15 września 1987 r. odbyło się zbiorowe zwiedzanie wystawy pn. „Warszawa walczy 1944 r.” w siedzibie Starej Gazowni Warszawskiej przy ul. Prądzyńskiego. Oprowadzał b. żołnierz Powstania z Batalionu „Zośka”.
2. W dniu 2 października 1987 r., w rocznicę zakończenia Powstania Warszawskiego, adwocaci-seniorzy złożyli kwiaty przy pomniku Armii Krajowej na dawnym Cmentarzu Wojskowym.
3. W tym samym dniu 2 października wieczorem odbyła się w siedzibie Rady akademii poetycko-muzyczna poświęcona Powstaniu Warszawskiemu. Akademię

otworzył prezes Koła adw. Kazimierz Kalinowski, a następnie o udziale adwokatów w Powstaniu i w organizacjach Polski Podziemnej mówił wiceprezes Koła adw. dr Zdzisław Krzemiński.

W części artystycznej, którą prowadził kierownik Komisji Kultury ORA adw. Henryk Pielniński, wystąpili: wybitny aktor scen polskich Andrzej Szczepkowski, który recytował wiersze Anny Świerszczyńskiej, Stanisława Balińskiego, Jerzego Bazarewskiego, Kazimierza Wierzyńskiego i Czesława Miłosza, oraz Maria Szrejber, która grała utwory Chopina.

Była to od 43 lat pierwsza nasza akademii dla uczczenia rocznicy Powstania Warszawskiego.

Uroczystość zgromadziła licznych kolegów: od najmłodszych, którzy dopiero rozpoczynają aplikację adwokacką, aż do seniorów adwokatury.

adw. Kazimierz Kalinowski

Izba wrocławska

1. Eliminacje regionalne konkursu krasomówczego aplikantów adwokackich we Wrocławiu. Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu, jako organizator regionalnych eliminacji konkursu krasomówczego dla aplikantów adwokackich, zorganizowała w dniach 25—26 września 1987 r. konkurs

krasomówczy dla aplikantów Izb Adwokackich: w Katowicach, Opolu, Wałbrzychu, Zielonej Górze i Wrocławiu. W konkursie wzięło udział 23 aplikantów adwokackich.

Uczestnicy konkursu mieli do wyboru jeden temat z prawa cywilnego i dwa tematy z prawa karnego. Tematy te, oparte na autentycznych stanach faktycznych, zostały

przygotowane i opracowane przez adwokatów prowadzących szkolenie dla aplikantów adwokackich w Izbie wrocławskiej.

Tematem z prawa cywilnego był problem podziału majątku dorobkowego byłych małżonków w sytuacji, gdy żona w czasie trwania wspólności ustawowej rozporządziła wkładem dewizowym bez wiedzy męża. Zadaniem uczestników konkursu było wygłoszenie przemówienia przed sądem I instancji na rzecz wnioskodawczyni bądź uczestnika postępowania — stosownie do art. 224 § 1 k.p.c.

Tematy karne obejmowały obrony przed sądem I instancji w sprawach z art. 148 § 1, 157 § 2 i 159 k.k., przy czym problem w wystąpieniach obrończych polegał na następujących zagadnieniach: obrony koniecznej i ewentualnego przekroczenia jej granic, stanu silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami sprawy i właściwej kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego.

Konkurs otworzył dziekan ORA we Wrocławiu adw. Stanisław Afenda, który gorąco powitał wszystkich uczestników. Podkreślając znaczenie słowa mówionego w procesie zarówno cywilnym jak i karnym, dziekan Afenda życzył wszystkim stającym do konkursu udanych wystąpień krasomówczych.

Do Sądu konkursowego zaproszeni zostali przedstawiciele wszystkich Rad Adwokackich, których aplikanci brali udział w tym konkursie, a więc: adw. Andrzej Graunitz z Rady Adwokackiej w Wałbrzychu, adw. Lech Kochaniak z Rady Adwokackiej w

Zielonej Górze, adw. Zygmunt Stęchły z Rady Adwokackiej w Katowicach, adw. Marian Wojnowski z Rady Adwokackiej w Opolu adw. Adam Zelga z Rady Adwokackiej we Wrocławiu.

Sądowi konkursowemu przewodniczył adw. Adam Zelga.

Ogłaszając wyniki konkursu, adw. Adam Zelga stwierdził, że Sąd konkursowy ocenił poziom tegorocznych eliminacji jako dobry. Podkreślił również brak zastrzeżeń ze strony członków tego Sądu co do przygotowania wystąpień pod względem prawnym, zwrócił natomiast uwagę na konieczność wykazania w przemówieniach większej staranności o poprawność języka.

W wyniku przeprowadzonych obrad jury przyznało I nagrodę apl. adw. Mirosławowi Chyckiemu z Izby wałbrzyskiej, II nagrodę apl. adw. Tomaszowi Bodzionemu z Izby katowickiej, a III nagrodę apl. adw. Piotrowi Figurze z Izby wrocławskiej. Poza tym jury postanowiło wyróżnić apl. adw. Sławomira Krzesia z Izby wrocławskiej i apl. adw. Ewę Piechocińską z Izby wrocławskiej.

Podczas uroczystego zakończenia konkursu i wręczenia nagród w Klubie Adwokata, głos zabrali adw. Zygmunt Stęchły i adw. Marian Wojnowski. W pięknych słowach podziękowali oni Komitetowi organizacyjnemu konkursu, któremu przewodniczył adw. Henryk Rossa, kierownik szkolenia aplikantów adwokackich Izby wrocławskiej, za organizację konkursu i jego przygotowanie, jak również za stworzenie niezwykle miłej atmosfery wśród uczestników oraz za wykazaną

troskę o uczynienie pobytu we Wrocławiu atrakcyjnym, m.in. przez zorganizowanie w pierwszym dniu konkursu wycieczki do „Pano-

ramy Raclawickiej” dla wszystkich jego uczestników.

apl. adw. Piotr Figura

2. Sympozjum nt. „Udział obrońcy w postępowaniu przygotowawczym” w Izbie Wrocławskiej w dniu 17 października 1987 r. W dniu 17 października 1987 r. odbyło się w Klubie Adwokata we Wrocławiu sympozjum poświęcone problematyce udziału obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, która od dawna budziła żywe zainteresowanie także w Izbie wrocławskiej. Między innymi już w 1971 r. trzech członkowie tej Izby, a mianowicie: adw. Stanisław Afenda, adw. Jerzy Kasprzycki i adw. Adam Zelga, wypowiedzieli się na ten temat na łamach „Palestry”.

Oprócz adwokatów i aplikantów adwokackich Izby udział w sympozjum wzięli: wiceprezes NRA adw. dr Eugeniusz Sindlewski, znana procesualistka Łódzkiej Izby Adwokackiej adw. Krystyna Skolecka-Kona, przewodniczący Wydziałów III i IV Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu sędzia Bogusław Włoczewski, sędzia Henryk Czernik, naczelnik Wydziału Prokuratury Wojewódzkiej T. Tuczapski, zastępca Szefa WUSW płk T. Trembecki oraz naczelnik Wydziału WUSW ppłk Z. Owczarek.

W programie przewidziane było wystąpienie prezesa NRA adw. dra Kazimierza Łojewskiego, dobrego znawcy omawianej problematyki, wiceprezesa NRA adw. Eugeniusza Sindlewskiego i adw. Adama Zelgi z Izby wrocławskiej. Nagle

jednak przeszkody „samorządowe” uniemożliwiły prezesowi Łojewskiemu wzięcia udziału w sympozjum. W jego zastępstwie referat nt. udziału adwokata w postępowaniu przygotowawczym wygłosiła adw. Krystyna Skolecka-Kona. Referentka w sposób dokładny zanalizowała obecną sytuację — zarówno prawną jak i faktyczną — dotyczącą udziału obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, wskazując jednocześnie na potrzebę zmian w tym zakresie. Przytoczyła też dające porównawcze w odniesieniu do innych krajów demokracji ludowej.

Drugi referent, adw. A. Zelga, przytoczył wiele przykładów z praktyki sądowej i wysunął twierdzenie, że obecny stan prawny stwarza często tylko pozory obrony, a niekiedy powoduje nadto trudne sytuacje. Postulował także dokonanie zmiany w tym zakresie w obowiązującym ustawodawstwie.

Wiceprezes NRA adw. E. Sindlewski ustosunkował się do omawianego tematu od strony roli i funkcji adwokata w społeczeństwie i na sali sądowej. Urzekł słuchaczy oryginalną argumentacją. Mówił o potrzebie nieformalistycznego ustosunkowania się do udziału adwokata także w postępowaniu przygotowawczym, bo wszelkie ujęcia formalistyczne mogą nie wytrzymać pojedynku z praktyką życia. Wykonywanie zawodu adwokata jest sztuką, a nie rzemiosłem. Nie zawsze zawodowy sukces adwokata cieszy ob-

rońcę. Niekiedy w pracy adwokata ścierają się racje prawne z moralnymi.

Po tych wystąpieniach rozpoczęła się ożywiona dyskusja. Wzięli w niej udział adwokaci: Marian Gliwa, Tadeusz Kitta, dr hab. Andrzej Kisza i Andrzej Grabiński.

Ton wystąpień był na ogół wspólny. Ogólnie zgodzono się, że obecne przepisy procesowe nie pozwalają na realną obronę w postępowaniu przygotowawczym, że trudności w uzyskiwaniu dostępu do akt (czasem obiektywne, jak np. wtedy, gdy akta znajdują się w komisariacie) lub w uzyskaniu zezwolenia na widzenie z klientem uniemożliwiają wykonanie obowiązku obrońcy zgodnie z ambicjami adwokatury. Zdaniem wszystkich dyskutantów niezbędne są zmiany ustawowe, przy czym, jak podkreślił to adw. Kisza, jeszcze ważniejszy jest odpowiedni klimat śledztwa, tj. właściwe zachowanie się organów prowadzących śledztwo i samych adwokatów. Poprawa tego klimatu jest sprawą ważną, choć ma przecież istotne znaczenie, zwłaszcza że wywołuje ogromny rezonans społeczny, gdyż chodzi, jak wiadomo, o okrytą tajemnicą fazę postępowania przygotowawczego.

W toku dyskusji napomknięto też, że unormowania w zakresie taryfy adwokackiej nie sprzyjają czynniejszemu zaangażowaniu się obrońcy w postępowaniu przygotowawczym.

Goście sympozjum: sędzia SW H. Czernik i sędzia SW B. Włodczewski oświadczyli, że pogłębiony udział adwokatów w tej fazie postępowania jest korzystny dla postępowania sądowego, gdyż nieraz czyni zbędnym tzw. śledztwa sądowe (popularne określenie czynności, którymi sąd musi uzupełnić postępowanie przygotowawcze). Są jednak zdania, że obrońcy zbyt mało korzystają z przyznanych im uprawnień. Zastrzegli się, że oczywiście nie można tu wypowiadać sądów generalnych, gdyż są i tacy adwokaci, którzy swe uprawnienia wykorzystują należycie.

Naczelnik T. Tuczapski zadeklarował wszechstronną pomoc ze strony prokuratury w korzystaniu przez obrońców ze swych uprawnień, ale jednocześnie zaznaczył, że istnieje zjawisko niechęci ze strony niektórych adwokatów do brania udziału w czynnościach śledczych.

Dziekan ORA adw. Stanisław Afenda, który otworzył sympozjum, dokonał też jego zamknięcia. Uznał to spotkanie za bardzo pożyteczne, gdyż z jednej strony zaakcentowane zostały w nim problemy nurtujące od dawna adwokatów, a z drugiej strony stworzone zostały możliwości poznania i zbliżenia stanowisk magistratury i palestry.

adw. Adam Zelga